

*Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Vasilache)
Dosarul nr. 2rc-139/20 (2-19130153-02-2rc-27052020)*

D E C I Z I E

22 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Bulgac Lidia
Buhnaci Virgiliu și Sîrbu Victoria

examinând cererea de recurs declarată de SRL „APSG Dezvoltare” împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 februarie 2020 și 26 martie 2020, în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „APSG Dezvoltare” către SA Magazinul Universal Central „Unic” privind încasarea sumelor,

Audiind raportul judecătorului Sîrbu Victoria, în baza materialelor pricinii civile și a argumentelor recursului, Colegiul Civil,

C O N S T A T Ă :

Poziția instanței de fond:

La data de 05 august 2019 SRL „APSG Dezvoltare” a depus o cerere de chemare în judecată către SA Magazinul Universal Central „Unic” privind încasarea sumelor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 februarie 2020 s-a admis cererea avocatului Popescu Leonid, în interesul pîrîtului SA Magazin Universal Central „Unic”. S-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de SRL „APSG Dezvoltare” către SA Magazinul Universal Central „Unic” privind încasarea sumelor în temeiul art.267 lit. g) CPC.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 martie 2020 s-a respins cererea avocatului***** privind anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20.02.2020 privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de SRL „APSG Dezvoltare” către SA Magazinul Universal Central „Unic” privind încasarea sumelor.

Solicitarea recurentului:

La data de 23 aprilie 2020 (conform plicului anexat) SRL „APSG Dezvoltare” a depus cerere de recurs împotriva încheierilor instanței de fond, solicitând admiterea recursului, cu casarea încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 februarie 2020 și 26 martie 2020, cu repunerea cererii de chemare în judecată pe rol.

La data de 27 mai 2020 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind Bulgac Lidia și Buhnaci Virgiliu.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs, recurentul a indicat că prin încheierea din 03.12.2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost dispusă examinarea cauzei în

procedura generală, fiind stabilită ședința de judecată pentru 20.02.2020, ora 9:30.

Relevă recurentul că, *****, nu dispune de adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor. Prin urmare, instanța judecătorească nu a putut expedia actele judecătorești emise, după cum susține, la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor.

Declară recurentul că, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei,, nu a primit în modul prevăzut de lege încheierea din 03.12.2019 privind dispunerea examinării cauzei în procedura generală și citația expedită în adresa sa de către Judecătoria Chișinău (sediul Centru). La fel, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei,, nu a primit nici înștiințarea cu privire la reclamarea corespondenței de la oficiul poștal.

Consideră recurentul că, instanța nu a transmis printr-un mijloc sigur actele judecătorești sus-menționate, nu s-a asigurat de primirea acestora de către reclamant și nu a respectat procedura de citare și înștiințare a părților prevăzută de norma legală, îngrădind dreptul reclamantului la justiție, consfințit prin prevederile art. 6 CEDO.

Menționează recurentul că, avocatul*****, s-a aflat în concediul din cont propriu în perioada 20.01.2020-26.02.2020 din cauza decesului tatălui său, la 20.02.2020 fiind plecată în Ucraina din motivul sus menționat.

Susține recurentul că, cererea reclamantului APSG „Dezvoltare,, SRL împotriva SA Magazinul Universal Central „Unic” privind încasarea datoriei în sumă de 44.762.47 lei, a venitului ratat în sumă de 26.698.13 lei, a penalității de întârziere în sumă de 25.289.40 lei și a taxei de stat în sumă de 2.902.47 lei, a fost primită spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

Afirmă recurentul că, a fost ferm convinsă, că cauza se examinează în lipsa părților și careva motive de a dispune examinarea acesteia în procedura generală nu sunt. Toate actele judecătorești (cu excepția încheierii judecătorești și citației din 03.12.2019) au fost recepționate de reclamant la timp și cerințele instanței de judecată executate în termenii stabiliți.

Indică că, în atare circumstanțe și cu buna cunoaștere de către instanța de judecată a faptului că cererea de chemare în judecată nu poate fi depusă repetat pe motivul termenului de prescripție, instanța de judecată a acționat cu rea credință și în interesul intimatului, din care motiv solicită admiterea cererii de recurs.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 martie 2020 a fost expedită recurentului la aceeași dată, însă dovada recepționării acesteia de către recurent la materialele cauzei nu se regăsește.

Respectiv, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul declarat de SRL „APSG Dezvoltare”, înaintat la 23 aprilie 2020, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele pricinii, Colegiul Civil consideră că recursul urmează a fi admis ca întemeiat, cu casarea încheierii instanței de fond, reieșind

din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin.(1) CPC, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătoria.

În condițiile art. 426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Actele cauzei atestă că, la 05.08.2019, SRL „APSG Dezvoltare” a înaintat o cerere de chemare în judecată către SA Magazinul Universal Central UNIC” privind încasarea sumelor, rezultate din contractul de antrepriză din 16.03.2016.

Prin încheierea instanței din 09.08.2019, a fost primită în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată (f.d. 19).

La data de 30.09.2019, partea reclamantă a recepționat la sediul întreprinderii încheierea instanței privind primirea în procedură a cererii, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.21).

La data de 20.09.2019, partea reclamantă a recepționat la sediul întreprinderii și referința depusă de către pîrît, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat și explicațiile asupra referinței, parvenite în instanță la data de 21.10.2019 (f.d. 29, 30).

Prin încheierea judecătorului din 03.12.2019, s-a dispus examinarea cauzei în ordine generală, fiind stabilită ședința de pregătire pentru dezbateri judiciare, pentru data de 20.02.2020.

În ședința de judecată din 20.02.2020, reprezentantul reclamantului SRL „APSG Dezvoltare”, nu s-a prezentat din motive necunoscute, citația/încheierea de stabilire a ședinței fiind expediate la sediul persoanei juridice, care au fost restituite de la oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat”.

Reprezentantul pîrîtilui SA „Magazinul Universal Central UNIC”, avocatul Leonid Popescu, a solicitat scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, nesolicitînd examinarea pricinii în fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20.02.2020 a fost admisă cererea avocatului Leonid Popescu și a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată conform art.267 lit. g) CPC al RM

La 11.03.2020, reprezentantul reclamantului SRL „APSG Dezvoltare”, avocatul*****, a înaintat cerere de anulare a încheierii de scoatere de pe rol a cererii din 20.02.2020.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 martie 2020 s-a respins cererea avocatului***** privind anularea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20.02.2020.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 23 aprilie 2020 SRL „APSG Dezvoltare” a contestat-o cu recurs, invocând argumentele expuse mai sus.

Instanța de recurs, analizând cererea depusă, deopotrivă cu actele cauzei, consideră argumentele recurentului din recursul depus ca fiind întemeiate, iar încheierea primei instanțe neîntemeiată și care urmează a fi casată, reieșind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 267 lit. g) Cod procedură civilă, instanța de judecată scoate cererea de pe rol, în cazul în care, reclamantul citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată, nu a comunicat instanței motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absența sa, iar pîrîtul nu solicită soluționarea cauzei în fond.

Reieșind din prevederile citate supra, Colegiul civil conchide că, odată cu emiterea încheierii din 09.08.2019 de acceptare a cererii spre examinare în procedura cu valoare redusă, părțile au fost înștiințate despre faptul că cauza dată se va examina în baza actelor anexate la dosar și fără citarea părților.

Concomitent, art.276/3 CPC, în termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă.

Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sînt inaplicabile.

Astfel, odată ce judecătorul a decis că cererea data nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă și s-a purces la examinarea cauzei în ordinea generală, părților, urma a le fi asigurat dreptul al un proces echitabil, ce include și contradictorialitatea acestuia, ceea ce de fapt s-a și urmărit la purcederea examinării cauzei date în procedura generală.

Distinct de cele menționate, conform art.26 CPC, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecătii și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încît nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Colegiul Civil va menționa că în temeiul art.27 al.2) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Instanța nu admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei.

Din raționamentele date, Colegiul Civil consideră că, în cazul dat, prin admiterea cererii de scoatere de pe rol depusă de reprezentantul pîrîtului, se aduce atingere dreptului reclamantului la un proces echitabil în procedura detrimată de însuși judecător.

Cu alte cuvinte, instanța de recurs, atestă că la caz, într-adevăr s-a dispus citarea legală, iar prima instanță corect a reținut faptul că citația și încheierea de stabilire a ședinței din 03.12.2019, au fost expediate la sediul reclamantului: *****, adresă înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice (f.d.15), precum și indicată expres de către reclamant în cererea de chemare în judecată, mai mult ca atît, anterior, la adresa respectivă, reclamantul recepționat trimerile poștale, ori o adresă suplimentară nefiind indicată, dar această corespondență nu a fost reclamată de parte, prin care i-ar fi fost adus la cunoștință procedura de examinare, data și modalitățile de apărare.

Iar în circumstanțele concrete ale cauzei, persistă riscul ca încheierea prin care s-a dispus procedura generală de examinare a cauzei date să rămînă una iluzorie, motiv din care, instanța de recurs va admite recursul declarat, va casa încheierea recurată și va remite cauza în instanța de fond, pentru examinarea fondului acesteia.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că temei pentru admiterea recursului nu servește și nu poate fi invocată necitarea recurentului despre examinarea cauzei în prima instanță, în condițiile când din materialele cauzei rezultă clar că corespondența nu a fost reclamată de către recurentul SRL „APSG Dezvoltare”, dar avînd în vedere că, odata ce însuși judecătorul a stabilit procedura de examinare una generală, iar legea clar prevede că, instanța nu va admite dispunerea de un drept sau folosirea modalității de apărare, dacă aceste acte contravin legii, ori încalcă drepturile sau interesele legitime ale persoanei, se impune concluzia de a admite recursul declarat.

Reieșind din cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia că, prima instanță incorect a aplicat prevederile normelor procedurale indicate și neîntemeiat a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „APSG Dezvoltare” către SA „Magazinul Universal Central UNIC” privind încasarea sumelor în temeiul art.267 lit. g) CPC, dat fiind că, în condițiile în care judecătorul a ajuns la concluzia că examinarea cauzei date nu poate avea loc în procedura cererilor cu valoare redusă, urma să fie întreprinse toate măsurile legale de aducere la cunoștința reclamantului a setului de acte, inclusiv încheierea judecătorească, prin care să-i comunice despre procedura de examinare a cauzei în continuare, inclusiv metoda și mijloacele de apărare, dat fiind că aceasta a fost miza trecerii cauzei dintr-o procedură de examinare în alta.

Astfel, din considerentele menționate în conformitate cu art. art.427 lit.b), 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de SRL „APSG Dezvoltare”.

Se casează încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 februarie 2020 și 26 martie 2020, în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „APSG Dezvoltare” către SA Magazinul Universal Central „Unic” privind încasarea sumelor, cu remiterea cauzei pentru examinarea fondului cauzei, în aceeași instanță, în același complet de judecători.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Bulgac Lidia

Judecătorii:

Buhnaci Virgiliu

Sîrbu Victoria